

Det vore bra att få klarhet i följande avläggna, något ovissa saker.

Gamle baron Rosen på Lickesholm och efter honom herr P (?) Frischmann på Pasklep var sökenräts-härr i gamla "socken-rätten" (med estniskt språk, domsrätt över hela Nuckö socken och bestående av en räts-härr med 2 bönder som bisittare). Så länge Frischmann var "rätts-herre", fick Pasklep håve tjänstgöra som rättsstuga. Det säges att gamle Frischmann slutade som "rätts-herre" först 1892. (Dog han samma år?). Bland bisittare i samma rätt har en gammal sagesman nämt Gutabo Kristjans Johan (Vesterblom) och Bistarbe Anders-Olas Adu. Utom Adu och Johan nämnes av en annan äldre man även "Gutabo Lucks (Lucksas?) Karl el Mats, som senare blev kästar" (det är tydligen fråga om Kristjan Vestersten; Almanack 1919).

År 1867 inrättades kommunal "självstyrelse", hvarvid Höbring Präst Mats (Branten) blev vald på herrgården el i Kälve skola till hå-länsman el talet. Till skrivare hade man ingen annan att välja säges det, än Höbring Johans Mats (Pelmas), som kunde både läsa och skriva e s t n i s k a, "väldestyrelsens" ämbetspråk på den tiden. Man vet om esten Hans Kibbas (fel för Kibus?), som kunde tala svenska och som från 1860-talet var organist vid Nuckö kyrkas då nya orgel samt lärare i Österby, att han senare även blev vêls-skrivar och att han tillika var skrivare å en av domstolarna efter Gutabo Lucks Kristjans *tid*. Vidare vet man, att skrivarn var gemensam för kommunalstyrelsen (från 1867) och den nyinrättade vêls-rät'n "väldestätten", där det inte fanns någon "rättsherre" utan endast 3 bönder: en rättsman med 2 hålpas-män. Den förste folkvalde "rättsmannen" var Rohlop Mickas Mats (Vesterby) och bland "hjälpasmännen" minns man Pai Johans Johan (Klippberg).

Minns man hvilket år Mats Vesterby blev vald till "rättsman"? Minns man om "sockenrätten" (över hela Nuckö med Frischmann som "rättsherre") då hade upphört att döma? Minns man hvilken tid Hans Kibbus (Kibus) tjänstgjorde som skrivare för talet'n, resp vêls-rät'n? Minns man familjenamn på Gutabo Lucks Kristjan? Måste den folkvalda "väldestätten" använda ryskt språk från omkr 1890? Måste även "taliten" skriva på estniska från denna tid?